

Veelgestelde vragen

Wat is congestie?

Congestie betekent dat de vraag naar transport van elektriciteit, groter wordt dan de beschikbare transportcapaciteit van het bestaande net.

Waarom voert TenneT verschillende congestieonderzoeken uit?

Het wordt steeds drukker op het Nederlandse elektriciteitsnet. In verschillende regio's is daarbij de vraag naar capaciteit van het hoogspanningsnet van TenneT groter dan het beschikbare aanbod. TenneT breidt de netten de komende jaren daarom fors uit. Tegelijkertijd onderzoekt de netbeheerder of er ook oplossingen voor de kortere termijn zijn om extra capaciteit beschikbaar te stellen. Een van die mogelijkheden is het toepassen van congestiemanagement, een marktmechanisme waarbij de schaarse capaciteit bij piekmomenten opnieuw wordt verdeeld. De netbeheerder is verplicht dit onderzoek uit te voeren bij schaarste op het net.

Waarom kan ik geen aansluiting krijgen als er onderzoek wordt uitgevoerd?

Het onderzoek wordt begonnen als er niet langer voldoende netcapaciteit is. Meer klanten aansluiten betekent dat het net overbelast kan raken.

Wanneer komt er duidelijkheid over de resultaten?

Op tennet.eu/congestieonderzoeken staat per onderzoek een indicatie van de doorlooptijden.

Ik wil met mijn bedrijf graag deelnemen aan het systeem van congestiemanagement. Waar en aan wie moet ik dat melden?

TenneT voert verschillende onderzoeken uit. Op de pagina tennet.eu/congestiemanagementonderzoeken vindt u de laatste informatie en of u kunt meedoen. De netbeheerders gaan gebruik maken van het systeem van Gopacs.

Hoe hoog is de vergoeding voor flexibele inzet van elektrisch vermogen?

Er is geen vooraf vastgestelde prijs; het werkt als een marktmechanisme met vraag en aanbod. Deelnemers geven zelf aan tegen welke voorwaarden ze willen meedoen. De prijs is dus afhankelijk van het aanbod uit de markt.

Wat is een congestiegebied?

In een congestiegebied is de maximale transportcapaciteit van het elektriciteitsnet bereikt. Dit betekent dat er geen ruimte is voor nieuwe aansluitingen. Er moet eerst worden uitgebreid of er moet extra ruimte komen via bijvoorbeeld het toepassen van congestiemanagement.

Wie bepaalt of een gebied congestiegebied is (en op welke gronden)?

Dat doen de netbeheerders. Zij hebben inzicht in de capaciteit en het gebruik van het elektriciteitsnet. Ze zijn ook verantwoordelijk voor de betrouwbaarheid en leveringszekerheid en zorgen daarom dat het net niet wordt overbelast.

Ligt mijn bedrijf in een congestiegebied?

De landelijke en regionale netbeheerders publiceren op hun websites waar congestie is vastgesteld.

Waarom is congestie vaak lokaal? Het net is toch overal verbonden?

Het net is als een ketting: de zwakste schakel stelt de grens. Ook netvlakken zijn met elkaar verbonden met bijvoorbeeld schakelstations, lijnen van hoog- laag- of middenspanning, transformatoren. Bereikt één of meer van die componenten zijn maximale capaciteit, dan kan die beperking voor het gehele gebied daarachter gelden.

Waarom bepaalt de ACM de regels voor het elektriciteitsnet?

In Nederland is het elektriciteitsnet een nutsvoorziening, een essentiële infrastructuur die moet werken voor het algemeen belang. Netbeheerders zorgen voor een goed werkend elektriciteitsnet. De overheid bepaalt bij monde van de ACM de regels die daarbij gelden. En zorgt ervoor dat alle partijen die de infrastructuur gebruiken, dat tegen gelijke condities kunnen doen. Zo kan de markt onverstoord werken.

Ontstaan er storingen door congestie?

Nee. De netbeheerders bewaken de veiligheid en leveringszekerheid van het elektriciteitsnet. In een zwaarbelast elektriciteitsnet laten netbeheerders daarom geen nieuwe aansluitingen toe. En bestaande aansluitingen kunnen niet meer capaciteit gebruiken dan hun contract toestaat.

Waarom ontstaat congestie?

Door de energietransitie verandert het gebruik van de energiesystemen ingrijpend. En niet alle veranderingen zijn daarbij even goed op elkaar afgestemd. In korte tijd verrijzen wind- en zonneparken in dunbevolkte gebieden met een licht energienet. Elektrificatie zet door: voor auto's, verwarming van huizen en kassencomplexen en straks ook in industriële processen. Bovendien is er vraag naar woningbouw (zonder aardgas) en worden er datacenters bijgebouwd.

Wat is de oplossing?

De structurele oplossing is het verzwaren van een groot deel van de bestaande elektriciteitsnetten. Daaraan wordt gewerkt: TenneT investeerde in 2021 € 4 miljard in netuitbreidingen en vanaf 2025 gaat dat bedrag zelfs naar minimaal € 6 miljard per jaar. Het vraagt echter veel tijd om een hoogspanningsnet uit te breiden. De bouw van een hoogspanningsstation neemt grofweg 5 tot 10 jaar in beslag, waarbij procedures voor ruimtelijke ordening en vergunningen de meeste tijd vergen.

Zijn er andere creatieve manieren om versneld extra capaciteit te creëren?

Het is zaak om de bestaande capaciteit optimaal te benutten en zo de ontwikkeling van het duurzame energiesysteem ruimte te geven. Dat kan met congestiemanagement, dat meerdere vormen kent. Daarnaast ontwikkelt TenneT ook andere slimme oplossingen, zoals het inzetten van de 'vluchtstrook', de bestaande reservecapaciteit van het hoogspanningsnet. Ook pas TenneT ook Dynamic Line Rating toe, waarmee bij koele weersomstandigheden meer elektriciteit over de hoogspanningslijnen kan worden getransporteerd.

Wat is congestiemanagement?

Bekijk de [animatie congestiemanagement](#)

Ik lees iets over aangepaste regelgeving. Hoe zit dat?

De toezichthouder Autoriteit Consument en Markt (ACM) werkt momenteel aan nieuwe regelgeving, waarmee congestiemanagement beter kan worden toegepast. Een [ontwerpbesluit](#) ligt er; het definitief besluit wordt later dit jaar verwacht. Met deze zogenaamde netcode stelt de ACM hoe netbeheerders met schaarse transportcapaciteit moeten omgaan. TenneT baseert de onderzoeken op de uitgangspunten van de nieuwe netcode.

Wat komt er bij een congestieonderzoek kijken?

Bij een congestieonderzoek kijkt de netbeheerder of er in een congestiegebied mogelijkheden zijn om congestiemanagement toe te passen. Daarvoor wordt een technische analyse gemaakt van het netwerk en de mogelijkheden. Ook wordt er een uitgebreide marktverkenning gedaan om te zien of er voldoende aangeslotenen zijn die flexibel met hun vermogen om kunnen gaan. OP basis van deze inzichten publiceert de netbeheerder een eindrapport met de mogelijkheden.